

Nr 157.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till skolöverstyrelsen jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln, punkten 152, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, beräkna för budgetåret 1947/48 dels till Skolöverstyrelsen: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor, dels ock till Skolöverstyrelsen: Omkostnader ett förslagsanslag av 1 350 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 205, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 7 mars 1947, för riksdagen framlagt slutliga förslag i ämnet.

1:o **Skolöverstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt I, s. 2—27) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1947/48, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för skolöverstyrelsen, som föranledas av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för skolöverstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Skolöverstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 436 500 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Osvald m. fl.* (I: 270) och den andra inom andra kammaren av fru *Sandström m. fl.* (II: 404), i vilka hemställts, att befattningen som konsulent i kvinnlig slöjd i skolöverstyrelsen, nu arvodestjänst, från och med budgetåret 1947/48 upptages som heltidstjänst i samma lönegrad som konsulentbefattningen i husligt arbete, Eo 23, och att den föreslagna arvodestjänsten som konsulent i manlig slöjd inrättas som heltidstjänst och i samma lönegradsplacering som ovanstående.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 598 300 kronor, i huvudsak betingad — förutom av den allmänna löne regleringen och regle-

ringen av befordringsgången för biträdes- och amanuenspersonalen — av följande av *departementschefen* förordade ändringar i överstyrelsens personalorganisation, nämligen

1) ombildning av befattningen som generaldirektör och chef från fullmaktstjänst i lönegraden B 3 till förordnandetjänst i lönegraden C 12;

2) inrättande av dels två undervisningsrådsbefattningar för läroverksavdelningen, dels — i anslutning till propositionen nr 204 — en undervisningsrådsbefattning för den planerade folkbildningsroteln, dels ock en administrativ byråchefstjänst, samtliga placerade i lönegraden Eo 30;

3) inrättande av en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden A 24 och två byråsekreterarbefattningar i lönegraden A 21;

4) uppflyttning av befattningen som gymnastikkonsulent, nu A 21, till A 23 samt av de båda befattningarna som bibliotekskonsulenter, nu A 21 respektive Eo 21, till A 23 respektive Eo 23;

5) inrättande — i anslutning till propositionen nr 204 — av två konsulentbefattningar för allmän folkbildning i lönegraden A 23 respektive Eo 23;

6) inrättande av en befattning som biträdande arkitekt i lönegraden Eo 26;

7) inrättande av en med deltidstjänstgöring förenad befattning som biträdande skolöverläkare (arvode 9 000 kronor);

8) inrättande av en befattning som konsulent för manlig slöjd och en dylik befattning som konsulent för teckningsundervisningen (arvoden 3 000 respektive 3 400 kronor);

9) anställande av en pressombudsman (5 000 kronor);

10) två s. k. lekmanrepresentanter inträda som ledamöter i överstyrelsen vid behandlingen av vissa ärenden; för dessa representanter utses personliga suppleanter (årsarvoden och sammanträdesarvoden tillhoppa 2 400 kronor);

11) inrättande av en kontoristbefattning i lönegraden Eo 9 i stället för en kanslibitträdestjänst i lönegraden Eo 7;

12) förstärkning av amanuens- och biträdespersonalen (+ 20 000 kronor).

Beträffande de under 8)–10) upptagna förslagen inhämtas av statsrådsprotokollet i huvudsak följande.

Konsulent för manlig slöjd och konsulent för teckningsundervisning. *Överstyrelsen* har erinrat om att det tidigare inom överstyrelsen funnits konsulentbefattningar i ett flertal övningsämnen. Dessa befattningar indrogos emellertid av 1923 års riksdag och ha sedermera återinförts endast beträffande musik och kvinnlig slöjd. *Överstyrelsen* har nu ansett sig böra föreslå, att konsulentbefattningar för manlig slöjd och för teckningsundervisning åter inrättas. För dessa båda befattningar har överstyrelsen föreslagit ett årligt arvode av 3 000 kronor respektive 4 400 kronor. *Överstyrelsen* har anfört bland annat följande.

Betydelsen av konsulentverksamheten är för övningsämnena måhända ännu större än för läroämnena. Den konsulent, som hos överstyrelsen företräder ett övningsämne, kan väntas bliva en ledande och sammanhållande kraft inom sitt ämne. Kommer uppdraget i de rätta händerna, blir konsulenten för lärarna ute på arbetsfältet den förfarne och vidsynte hjälparen

och rådgivaren, till vilken de kunna vända sig med de spörsmål, som möta dem i arbetet. Särskilt inom ämnen som slöjd och teckning, där mycket olika meningsriktningar mötas, kan en konsulent, med den överblick han förvärfvar över vad som i praktiken är möjligt med det elevklientel skolorna faktiskt föfoga över, mildra metodiska ensidigheter, förebygga misstag, som oerfarna lärare lätt riskera, och utöva en allmän ledning, som måste skattas mycket högt. Inom överstyrelsen kan han vid tillsättning av lärartjänster inom sitt område, vid prövningen av dispens- och behörighetsfrågor, vid granskning av planerade byggnadsföretag och vid handläggningen av ämnets pedagogiska specialspörsmål bliva en mycket värdefull tillgång. Om dessa allmänna vinster av en god konsulentorganisation lär ingen tvekan kunna råda. De erfarenheter, som gjorts av den existerande konsulentorganisationen för övningsämnen, äro i detta avseende vägledande och övertygande.

Statskontoret har icke ansett sig kunna biträda förslaget om inrättande av nu ifrågakvarande konsulentbefattningar.

Departementschefen har, såsom framgår av det föregående, biträtt förslaget men har ansett arvodet till konsulenten för teckningsundervisningen böra bestämmas till 3 400 kronor.

Till stöd för det i *motionerna I: 270* och *II: 404* framställda yrkandet om ombildning av konsulentbefattningarna i manlig och kvinnlig slöjd till heltidstjänster i lönegraden Eo 23 har anförts i huvudsak följande.

Konsulenten i kvinnlig slöjd inom skolöverstyrelsen anlitas för vissa fackfrågor, t. ex. vid tjänstetillsättningar, vid handläggning av behörighetsfrågor och för utarbetande av examensarbeten. Hennes huvudsakliga arbetsuppgift är emellertid inspektionsverksamheten i skolorna. Liknande arbetsuppgifter torde komma att åvila konsulenten i manlig slöjd. Ett effektivt handhavande av denna konsulentverksamhet förutsätter, att konsulenterna få helt ägna sig åt densamma. Tjänsterna torde därför böra inrättas såsom heltidstjänster och placeras i lönegrad, som kan anses tillfredsställande med hänsyn till arbetsuppgifternas art och vikt.

1945 års riksdag uttalade med anledning av väckta motioner, att någon tvekan icke syntes kunna råda om vikten och betydelsen av det verksamhetsområde, som den kvinnliga konsulentens arbete ompände. Riksdagen, som hyste den uppfattning, att det kunde ifrågasättas huruvida icke det nu utgående arvodet vore för knappt tilltaget, ansåg det emellertid tillräckligt att ytterligare någon tids erfarenhet vunnes, innan slutlig ställning toges till den lämpliga avvägningen av arvodesbeloppet.

1941 års befolkningsutredning föreslog i sitt betänkande angående den husliga utbildningen (stat. off. utr. 1945: 4), att till skolöverstyrelsen skulle knytas en konsulent i hushållsgöromål och en konsulent i kvinnlig slöjd, båda heltidsanställda och placerade i lönegrad A 24 i analogi med exempelvis konsulenten för gymnastikundervisningen. Konsulenten i hushållsgöromål är numera heltidsanställd och placerad i lönegrad Eo 23.

Det är anmärkningsvärt, att det fortfarande synes råda tvekan om behovet av heltidstjänster för denna konsulentverksamhet. Till belysning av frågan kan nämnas, att under läsåret 1940/41 undervisades i folkskolor och allmänna läroverk enbart i kvinnlig slöjd sammanlagt 186 221 elever, både gossar och flickor, i 13 745 avdelningar. En sakkunnig inspektion av under-

visningen i kvinnlig och manlig slöjd måste därför anses lika motiverad som inspektionen av övriga så kallade övningsämnen.

Pressombudsman och lekmannarepresentanter. *Överstyrelsen* har framhållit, att en uppräknig av icke-ordinarieposten vore önskvärd för åstadkommande av en avlastning i avdelningschefernas och rotelchefernas konsultativa verksamhet genom anställande av en pressombudsman för verket. Överstyrelsen har härom anfört:

En dylik pressombudsman finnes sedan budgetåret 1945/46 anställd hos medicinalstyrelsen och statens institut för folkhälsan.

Överstyrelsen vore synnerligen betjänt av att ha en sådan ombudsman till sitt förfogande för lämnande av upplysningar om beslut i ärenden av ömtålig art eller av principiell betydelse och för meddelande av råd och anvisningar i anslutning till skrivelser, cirkulär och författningar. Olämpliga och vilseledande pressdiskussioner skulle därigenom förebyggas. Allmänheten skulle få sakliga informationer utan tidsutdräkt och erhålla kännedom på ett intresseväckande sätt om innebörden av beslut och projekt av större räckvidd inom de pedagogiskt-administrativa, pedagogiskt-sociala och pedagogiskt-medicinska områdena. För att fylla sin uppgift måste pressombudsmannen ha, utom journalistisk färdighet, insikter i radions och filmens propagandateknik för anlitande vid behov av de senare hjälpmedlen. Helt naturligt måste han ta emot direktiv av generaldirektören, avdelningschef eller rotelchef. Kostnaderna för ändamålet torde kunna begränsas till 5 000 kronor.

Statskontoret har förklarat sig icke vara övertygat om angelägenheten av att ställa medel till förfogande för anställande av en pressombudsman, medan *allmänna lönenämnden* för sin del funnit frågan härom böra upptagas till prövning i samband med ett mera allmänt övervägande av frågan om inrättande i andra verk av liknande befattningar.

1946 års skolkommission har gjort framställning angående lekmannarepresentanter i skolöverstyrelsen. Skolkommissionen har — efter att ha erinrat om att vid olika tillfällen förslag väckts om inrättande av en skolombudsmannainstitution motsvarande J. O. och M. O. — uttalat som sin uppfattning, att vägar måste sökas för att undvika, respektive bilägga konflikter mellan å ena sidan lärarna, å andra sidan lärjungarna och dessas målsmän samt för att åstadkomma ökad förståelse och gemenskap mellan dessa parter.

Kommissionen har anfört bland annat följande.

I vår folkskola har lekmannainflytandet betydande möjligheter att göra sig gällande genom skolråden och skolstyrelserna. Det är av vikt, att vid den kommande skolreformen dessa möjligheter utvidgas och stärkas för hela vårt skolväsende.

Även om skolan lokalt erhåller ökad rörelsefrihet, kommer emellertid den centrala ledningen med nödvändighet att sätta sin prägel på skolans utveckling. Vill man därför öka lekmannainflytandet inom skolan, lär man inte kunna undgå att åt den myndighet, som utgör skolväsendets högsta ledning — skolöverstyrelsen — skänka ett visst lekmannainflytande. In-

sättes i skolöverstyrelsen två eller flera lekmannarepresentanter och erhålla dessa en tillräckligt stark ställning, vinnes härigenom på ett naturligare sätt de syftemål, som föresvävat förslagsställarna till en skolombudsmannainstitution. Skolkommissionen, som torde få tillfälle att återkomma till frågan om skolväsendets ledning, vill redan på detta stadium föreslå, att såsom ett experiment från och med budgetåret 1947/48 till skolöverstyrelsen knytes två lekmannarepresentanter, vilka vid vissa frågor behandling böra inträda som ledamöter i överstyrelsen. Kommissionen anser, att ett försök bör göras att på detta sätt låta den högsta skolmyndigheten få förankring hos en vaken lekmannaopinion.

En rad av frågor, som skolöverstyrelsen har att handlägga, äro av den art, att lekmanasynpunkten vid handläggningen kunde vara till nytta. Det är uppenbart, att detta gäller disciplinmål ifråga om lärare, frågor rörande lärarnas rättsliga ställning och om förflyttning av lärare samt frågor som röra lärjungarnas uppförande och ordning, lärjunges förvisning, intagning och flyttning av lärjungar, godkännande av lärjungar som underkänts i real- eller studentexamen, befrielse från skolplikt och över huvud taget frågor rörande förhållandet lärare—lärjungar och skola—hem och rörande lärjungarnas psykologiskt riktiga behandling. Men det gäller också om undervisnings- och uppfostringsfrågor av allmän natur och om frågor av principiell art rörande upprättandet av nya skolor, utvidgande, centralisering och nedläggande av skolor, undervisningens allmänna anordning vid skolorna, skolbyggnader, skolinredning och övrig skolutrustning, läroböcker, skolradio och skolfilm, korrespondensundervisning och det fria och frivilliga folkbildningsarbetet, skolhygien, skolmåltider, skolskjutsar, inackordering av skolbarn, hemgårdar och studiehem, skolsparkasseverksamhet, ferie- och studieresor och fritidens användning. Även vid uppgörandet av skolöverstyrelsens riksdagspetita borde lekmannarepresentanterna inträda som ledamöter av överstyrelsen. Då här föreslagen lekmanrepresentation inom skolöverstyrelsen tills vidare måste ha försökskaraktär, torde erfarenheten få giva vid handen, vilka ytterligare frågor som lämpa sig för behandling på detta sätt.

De till skolöverstyrelsen knutna lekmannarepresentanterna böra av Kungl. Maj:t förordnas endast på viss tid.

Över skolkommissionens förslag har yttrande avgivits av *skolöverstyrelsen*, som därvid uttalat sig för en ökad kontakt mellan överstyrelsen och lekmannaopinionen, men funnit det föga sannolikt, att skolkommissionens förslag skulle kunna med fördel realiseras i just den form vari det framlagts. Överstyrelsen befarar nämligen, att den nya anordningen kan komma att verka hindrande och försenande för överstyrelsens arbete särskilt med hänsyn till det betydande antal ärenden, vid vilkas avgörande lekmanarepresentanterna skulle medverka. Överstyrelsen har därför ifrågasatt, om man icke skulle kunna lättare tillgodose lekmanaintresset inom skolöverstyrelsen genom inrättandet av en lekmananämnd. Härom har överstyrelsen anfört följande.

Ser man lekmanens betydelse främst ur den synpunkten, att det för överstyrelsen vore av värde att i vissa ömtåliga och för föräldrar och allmänhet särskilt betydelsefulla frågor kunna konsultera härför tillgängliga lekmanarepresentanter, skulle detta syfte kunna vinnas genom att man

gåve representationen formen av en lekmananämnd, bestående av ett antal — förslagsvis 5 à 8 — intresserade och erfarna målsmän. Även om dessa således icke skulle få direkt inflytande på de enskilda löpande ärendenas behandling, skulle de kunna vara överstyrelsen till nytta vid samråd såväl i principiella frågor som i konkreta fall. Ett sådant samråd skulle äga rum vid sidan av den vanliga, mera rutinmässiga och ofta brådskande behandlingen av de löpande ärendena. Sammanträden med en så organiserad nämnd skulle kunna planläggas på längre sikt, kanske till antal och tidpunkter fixeras för ett år i sänder, vilket ur arbetsorganisatorisk synpunkt skulle vara till fördel både för överstyrelsen och för lekmanarepresentanterna själva.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Vad överstyrelsen anfört till stöd för sitt förslag om anställande av en pressombudsman för verket har jag funnit värt beaktande. Otvivelaktigt är, att skolan och dess förhållanden inom vida kretsar omfattas med ett betydande intresse. Icke minst med hänsyn härtill är det av vikt, att en god kontakt mellan allmänheten och skolans högsta ledning åvägabringas. Härigenom torde i många fall risken för missförstånd kunna förebyggas och vilseledande pressdiskussioner undvikas. Som överstyrelsen framhållit, erfordras i många fall från överstyrelsens sida upplysningar om beslut i ärenden av ömtålig art eller av principiell betydelse, råd och anvisningar i anslutning till skrivelser, cirkulär och författningar, sakliga informationer av olika slag o. s. v. Jag tillstyrker därför överstyrelsens förslag om anvisande av ett belopp av 5 000 kronor till anställande försöksvis under budgetåret 1947/48 av en pressombudsman i överstyrelsen. Jag erinrar tillika om att en dylik pressombudsman sedan budgetåret 1945/46 finnes anställd såväl hos medicinalstyrelsen som hos statens institut för folkhälsan.

Det av 1946 års skolkommision framlagda förslaget, att till skolöverstyrelsen skulle knytas ett visst antal för bestämd tid förordnade lekmanarepresentanter, synes mig ävenledes böra vinna bifall. Som kommissionen framhållit, är en av grundförutsättningarna för en framgångsrik fostran av det uppväxande släktet, att det råder ett gott och förtroendefullt samarbete mellan skola och hem, mellan lärarna å ena sidan och eleverna och deras målsmän å den andra. Skolväsendet bör omfattas av allmänhetens förtroende. Detta förtroende bör emellertid gälla ej blott den lokala skolan utan sträcka sig ända till skolväsendets högsta ledning — skolöverstyrelsen. I syfte att skapa ökade förutsättningar härför har kommissionen framlagt sitt förslag om lekmanarepresentanter, som vid behandlingen av vissa ärenden skulle inträda som ledamöter i överstyrelsen.

I yttrande över detta förslag har skolöverstyrelsen — ehuru instämmande i förslagets syfte — framfört vissa betänkligheter mot förslaget och i stället föreslagit en avvikande anordning med en lekmananämnd. För egen del anser jag emellertid, som jag redan nämnt, att ett försök bör göras att på det av kommissionen föreslagna sättet låta den högsta skolmyndigheten få förankring hos en vaken lekmannaopinion.

De ifrågasatta lekmanarepresentanterna torde böra vara två till antalet och utses av Kungl. Maj:t för en tid av tre år. Lämpligt synes vara, att den ene närmast företräder landsbygdens och folkskolornas synpunkter samt den andre städernas och de högre skolornas. För representanterna böra finnas av Kungl. Maj:t utsedda personliga suppleanter, vilka vid för-

fall för vederbörande lekmannarepresentant äga deltaga i överläggningar och beslut. Skolkommissionen har angivit åtskilliga typer av ärenden, vid vilkas handläggning lekmannarepresentanter ansetts böra deltaga. Vad kommissionen därvid anför, har icke givit mig anledning till erinran. Jag vill endast ytterligare understryka, att lekmannarepresentanterna endast böra deltaga i handläggningen av ärenden, som äro av principiell natur och där lekmannens synpunkter kunna vara av värde. I fråga om de ärenden i vilkas handläggning de deltaga, böra de ha samma ställning som överstyrelsens övriga ledamöter. Man torde kunna räkna med att lekmannarepresentanterna komma att behöva deltaga i ett sammanträde var fjortonde dag. Arvode till vardera av de ordinarie lekmannarepresentanterna torde böra utgå med 800 kronor för år. Därför torde de böra äga åtnjuta dagarvode för varje sammanträdesdag i enlighet med bestämmelserna i kommittékungörelsen. Suppleant bör för deltagande i sammanträde åtnjuta ett arvode av 25 kronor för varje sammanträdesdag. Nu nämnda arvoden torde böra bestridas ur anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Medelsbehovet härför under nästa budgetår uppskattar jag till 2 400 kronor. I förekommande fall bör även resekostnads- och traktamentsersättning utgå enligt klass I A i allmänna resereglementet. För detta ändamål torde medel böra beräknas under överstyrelsens omkostnadsanslag.

I anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, ingår ett belopp om 8 000 kronor, ursprungligen avsett för den centrala ledningen av värtjänstutbildningen och för organisationsarbete inom denna verksamhetsgren. Numera användes beloppet huvudsakligen till avlönande av en sakkunnig, som jämte gymnastikkonsulenterna behandlar ärenden angående friluftsdagarnas användning. Överstyrelsen har framhållit, att stort behov alltjämt föreligger av att den sakkunnige står till förfogande för handläggning av en mängd dylika ärenden ävensom för medverkan vid utgivandet av nya »anvisningar» av olika slag för gymnastikundervisningen. Överstyrelsen anhåller därför, att ifrågavarande belopp måtte beräknas även för nästa budgetår.

Departementschefen har med hänsyn till vad överstyrelsen anförts icke velat motsätta sig, att nämnda belopp under ytterligare ett år ställes till överstyrelsens förfogande för visst biträde å gymnastikroteln.

Utskottet.

De av departementschefen förordade ändringarna i skolöverstyrelsens personalorganisation har utskottet i stort sett funnit väl motiverade. Allt på en punkt har utskottet icke ansett sig böra biträda departementschefens ifrågavarande förslag. Detta gäller anställande av en pressombudsman. Enligt utskottets mening komma de föreslagna lekmannarepresentanterna att i viss utsträckning fylla uppgifter av samma slag, som skulle ankomma på pressombudsmannen, varför utskottet icke blivit övertygat om behovet av att ifrågavarande befattning nu kommer till stånd. Det synes utskottet även önskvärt att ännu någon tids erfarenheter rörande

utfallet av de hos medicinalstyrelsen och statens institut för folkhälsan anställda pressombudsmännens verksamhet avvaktas, innan ståndpunkt tages till frågan om inrättandet av en motsvarande tjänst inom skolöverstyrelsen. Såsom allmänna lönenämnden framhållit tala enligt utskottets mening jämväl skäl för att sistnämnda spörsmål upptages till prövning i samband med ett mera allmänt övervägande av frågan om inrättande av pressombudsmannabefattningar även i andra verk.

Av den lämnade redogörelsen framgår dels att skolöverstyrelsen föreslagit inrättandet av en befattning såsom konsulent för manlig slöjd med ett årligt arvode av 3 000 kronor, vilket förslag biträtts av departementschefen, dels ock att överstyrelsen icke nu ifrågasatt, att den arvodesavlönade konsulentbefattningen i kvinnlig slöjd skulle omändras till en lönegradsplacerad heltidstjänst. I motionerna I: 270 och II: 404 har yrkats, att ovannämnda två konsulentbefattningar skulle bli heltidstjänster, placerade i lönegraden Eo 23. Med hänsyn till att skolöverstyrelsen uppenbarligen funnit det för närvarande tillfyllest med arvodestjänster för tillgodoseende av berörda arbetsuppgifter har utskottet icke ansett tillräckliga skäl föreligga för ett biträdande av motionärernas förslag. Utskottet avstyrker alltså bifall till motionerna I: 270 och II: 404.

Departementschefen har ansett sig böra ansluta sig till skolöverstyrelsens förslag, att det belopp å 8 000 kronor, som ursprungligen avsetts för den centrala ledningen av värtjänstutbildningen och för organisationsarbete inom denna verksamhetsgren, finge även under nästa budgetår användas till avlönande av en sakkunnig, som jämte gymnastikkonsulenterna behandlar ärenden angående friluftsdagarnas användning m. m. Utskottet har icke velat motsätta sig bifall till ifrågavarande förslag, men finner — med hänsyn till att den ursprungliga anledningen till beloppets utgående numera bortfallit — denna medelsanvisning för ett därefter kommande budgetår kunna uteslutas ur överstyrelsens stat.

Vad departementschefen i övrigt anfört och föreslagit föranleder icke någon erinran eller något uttalande från utskottets sida.

Med anledning av den ståndpunkt utskottet i det föregående intagit till frågan om inrättande av en befattning som pressombudsman hos skolöverstyrelsen torde anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal böra i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag minskas med 5 000 kronor och anslagsposten för nästa budgetår uppföras med (600 000 — 5 000 =) 595 000 kronor ävensom avlöningsanslagets slutsumma likaledes minskas med 5 000 kronor och upptagas med (1 436 500 — 5 000 =) 1 431 500 kronor.

Under återopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 270 och II: 404,

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1947/48, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för skolöverstyrelsen, som föranledas av vad departementschefen anført;

2. godkänna följande avlöningsstat för skolöverstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	674 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	»	48 300
3. Arvoden och särskilda ersättningar till inspektörer och sakkunniga biträden m. m., förslagsvis	»	37 600
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	595 000
5. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	76 600

Summa kronor 1 431 500;

3. till *Skolöverstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 431 500 kronor.

2:o) **Skolöverstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt II, s. 27—30) föreslagit riksdagen att till Skolöverstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 288 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 75 000 kronor, varav 15 000 kronor belöpa på posten till reseersättningar, 17 000 kronor på posten till tjänstgöringstraktamenten åt vikarierande undervisningsråd, 25 000 kronor på delposten till övriga expenser samt 18 000 kronor på posten till publikationstryck. Därvid har under sistnämnda anslagspost beräknats medel dels för utgivande av en statistisk berättelse rörande folkskolorna och de högre folkskolorna dels ock — i anslutning till i propositionen nr 204 framlagda förslag — för utgivande genom överstyrelsens försorg av en förteckning över bildningsfilmer, en broschyr rörande folkbildningsarbetet och en förteckning över föreläsare och föreläsningssämen.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Skolöverstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 288 500 kronor.

Stockholm den 30 maj 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Andrén, Gustaf Karlsson, Mannerskantz, Gillström, Gustav Emil Andersson och fröken Osvald; samt

från a n d r a kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Ward, Malmberg i Skövde, Bergström, Falla, Rubbestad, Lindholm, Holmström, Thapper, Persson i Vinberg och Jansson i Kalix.
